

Toimintakertomus 2023

Elinvoiman toimiala

Elinvoimalautakunta 13.2.2024

Sisällys

Sisällysluettelo

Elinvoiman toimiala	3
1. Elinvoiman toimialan johto	3
2. Matkailu ja tapahtumat.....	4
3. Vapaa-aikapalvelut	5
3.1. Liikuntapalvelut.....	5
3.2. Kulttuuripalvelut.....	6
3.3. Kirjastopalvelut.....	6
3.4. Nuorisopalvelut.....	6
4. Jatkuvan oppimisen palvelut.....	7
4.1 Taideoppilaitos	7
4.2. Porvoon kansalaisopisto	8
5. Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen.....	9
5.1. Elinkeinot.....	9
5.2. Työllisyys.....	9
5.3. Kotoutuminen	10
Sitovat tavoitteet.....	12
Tunnusluvut	13

Elinvoiman toimiala

ELINVOIMA	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	6 569 300		6 569 300	6 009 047	91,47 %	560 253
Toimintakulut	-38 760 277	-400 000	-39 160 277	-37 547 755	95,88 %	-1 612 522
Toimintakate	-32 190 977		-32 590 977	-31 538 707	96,77 %	-1 052 270

**talousarvion toteuma, tilanteessa 6.2.2024*

1. Elinvoiman toimialan johto

Elinvoiman johdon palvelualueen selostus vuoden toiminnasta ja palveluun vaikuttavista tekijöistä

Elinvoiman toimiala aloitti toimintansa 1.1.2023. Elinvoiman toimialan johdon painopisteitä ovat pitkälti olleet uuden organisaation ja toimialan kokonaisvaltainen implementointi ja jatkotyöstäminen.

Toimialan johto on koordinoanut kehitysyritys Posintralta tilattavia palveluita, Taidetehtaan ja Event Factoryn toimintaa sekä Kokkonniemen kehitysyrityksen toimintaa. Mainitut yhtiöt ovat keskeisiä toimijoita kaupungin palvelutarjonnan tuottamisessa. Elinvoiman johto on aktiivisesti osallistunut, koko kaupungille merkittävään TE-2025 uudistuksen valmisteluun.

Palvelualueeseen kuuluu myös elinvoiman lautakunta. Lautakunta kokoontui kauden aikana kymmenen kertaa.

Elinvoiman johdon palvelualueen selostus tavoitteiden saavuttamisesta

Liikuntapalvelujen uusi hallintomalli hyväksyttiin elinvoimalautakunnassa lokakuun kokouksessa, kaupunginvaltuuston antaman ohjeistuksen mukaisesti (KV 15.6.2022 §51: Organisaatiomuutos).

Elinvoiman johdon palvelualueen talouden toteuma

Palvelualueen käyttötalouden menojen toteutuma pysyi talousarvion puitteissa. Palvelualueen palkkakulut ovat olleet budjetoitua pienemmät, johtuen alkuvuoden vajaamiehityksestä. Palvelualueen menojen toteutuma oli kokonaisuudessaan 89 %. Elinvoiman johdon palvelualueen alla on keskitetty koko toimialan HPK:n palvelumaksut ja KEVA:n eläkemaksut. Palvelualueen käyttötalouteen tehtiin kauden aikana talousarvio muutos lisäämällä 400 000 toimialan henkilöstökuluihin.

2. Matkailu ja tapahtumat

Matkailu ja tapahtumat palvelualueen selostus vuoden toiminnasta ja palveluun vaikuttavista tekijöistä

Matkailu- ja tapahtumapalvelujen viiden hengen tiimin vuosi uudella elinvoiman toimialalla on ollut toiminnantäyteinen. Toimenpiteiden tavoitteet matkailu- ja tapahtumapalveluissa painottuvat matkailijoiden oleskelun pidentämiseen sekä matkailun edistämiseen myös perinteisten matkailuseurakuntien ulkopuolella.

Matkailu- ja tapahtumapalvelujen itse tuottamat tapahtumat sekä tapahtumakumppanuudet houkutelivat kävijöitä ympäri vuoden ja lisäsivät alueen vetovoimaa. Matkailu- ja tapahtumapalvelut tuotti Porvoon Valot -valotapahtuman helmikuussa, suunnistustapahtuma Jukolan kisakatsomon torilla, uuden Jokikarnevaalit -tapahtuman, Taidetehtas X Games -pelitapahtuma sekä joulutorin Porvoon torilla. Kumppanina matkailu- ja tapahtumapalvelut toimivat Vanhan Porvoon kauppiaseyhdistys ry:n Ostosten yö, Kummitusten yö ja joulunavaus -tapahtumissa, Nordic Live Productions Oy:n Porvoon Viinijuhlat -tapahtumassa sekä pyöräilytapahtumissa Nordic Gravel Series sekä Porvoon Ajot.

Porvoolaisten yritysten palveluita ja tuotteita on esitelty vuoden aikana Matkamessuilla, Kongressimessuilla, Kotimaan matkailumessuilla sekä kuukauden ajan Loviisan asuntomessuilla. Matkailu- ja tapahtumapalvelujen asiantuntijat ovat aktiivisesti toimineet matkailun kehittämisen yhteistyöverkostoissa kuten Urban Agenda for EU for Sustainable Tourism -verkostossa, matkailun hiilineutraaliutta tukevassa Carbon Neutral Experience -hankkeessa, Uudenmaan liiton matkailutyöryhmässä sekä Helsingintekijät -kumppanuusverkostossa, jonka kautta Porvoo on esillä Helsingin matkailun kanavissa.

Aktiivista ja monikanavaista matkailumarkkinointia on tehty kotimaassa ympäri vuoden Visit Porvoon omissa sosiaalisen median kanavissa sekä ostetun median kanavissa kuten tv:ssä, radiossa, digitaalisilla alustoilla sekä ulkomainonnan ja hakukonemarkkinoinnin keinoin. Kansainvälistä matkailumarkkinointia on suunnattu Ruotsiin, Viroon sekä Saksaan. Matka-workshopissa tammikuussa Helsingissä tavattiin kansainvälisiä matkanjärjestäjiä. Matkailu- ja tapahtumapalvelujen tiimi on vuoden aikana esitellyt Porvoota useille vierailulla käyneille matkanjärjestäjä- ja toimittajaryhmille mm. USA:sta, Ranskasta, Saksasta sekä kotimaasta.

Porvoolaisille matkailutoimijoille järjestettiin kaksi palvelumuotoilukoulutusta. Toinen koulutuspolku keskittyi Vanhan Porvoon matkailun kehittämiseen ja toinen joulusesongin tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Jouluteemainen koulutuspolku johti Porvoon kaupungin Joulupukkisäätiön kumppanuuden laajenemiseen myös mukana olleiden yritysten käyttöön. Tapahtumajärjestäjille suunnattiin tapahtumaturvallisuuskoulutus.

Matkailu ja tapahtumat palvelualueen selostus tavoitteiden saavuttamisesta

Matkailu- ja tapahtumapalvelut on seurannut markkinoinnin tavoitteiden toteutumista kanavakohtaisesti. (Koosteita markkinointitoimenpiteistä 2023 sivulla [Markkinointitoimenpiteet - Visit Porvoo](#)) sekä tapahtumakävijöiden määrää. Tapahtumakävijöiden määrään matkailu- ja tapahtumapalveluiden tuottamissa tapahtumissa vuoden 2023 aikana voidaan yleisellä tasolla olla tyytyväisiä.

Kesällä 2023 toteutetussa yrityksille suunnatussa kyselyssä vastaajat antoivat arvosanaksi 4,25 (asteikolla 1–5) matkailu- ja tapahtumapalvelujen kanssa tehdyille yhteistyölle. Sitovaksi

tavoitteeksi asetettu matkailijoiden rekisteröityjen yöpymisten 4 % vuoden kasvu on joulukuun 2023 lopussa käytössä olleiden lukujen perusteella jäämässä tavoitteesta (tammi-joulukuu + 0,8 % vuoteen 2022 verrattuna).

Matkailu ja tapahtumat palvelualueen talouden toteuma

Yleisen taloustilanteen aiheuttama kustannusten nousu on aiheuttanut haasteita talousarvion toteuttamisessa. Kustannustehokkaalla toimintatavalla suunnitellut toimenpiteet on kuitenkin pystytty toteuttamaan talousarvion puitteissa.

3. Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut palvelualueen selostus vuoden toiminnasta ja palveluun vaikuttavista teki- jöistä

Vapaa-aikapalveluiden toimintavuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisena, ja uusina toimintamuotoina ja harrastuspalveluina on otettu käyttöön Pensselitehtaan bänditilat, skeittihalli, Näsin kartanon lyhytaikainen vuokraus kulttuuritoimintaan sekä Porvoon virtuaalinen taidemuseo. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmaa on toteutettu johdonmukaisesti, ja nuorisopalvelut on valmistellut NUPS:aa eli nuorisotyön perussuunnitelmaa. Julkiset tilat, kuten kirjastot, museot, näyttely-, nuoriso- ja liikuntatilat ovat olleet normaalisti auki ja asiakkaat ja matkailijat ovat löytäneet takaisin eri palvelujen pariin. Kokonniemen kehittämishanke etenee, ja liikuntapalveluiden ja liikuntapaikkaverkoston kehittämistä valmisteltiin johdonmukaisesti. Vapaa-aikapalveluiden avustukset myönnettiin keväällä ensimmäistä kertaa kaupunginhallituksen vahvistaman uuden avustusohjeen mukaisena. Kulttuuripalvelut on valmistellut yleisavustuksen sääntöjen uudistamista.

Toimialayhteistyötä on toteutettu erityisesti kasvun ja oppimisen sekä kaupunkikehityksen toimialojen kanssa. Liikuntapalvelut on osallistunut aiempaa aktiivisemmin alueelliseen ja kansalliseen verkostotoimintaan.

3.1. Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa valmisteltiin päätöksentekoon kattavaa kehittämisen kokonaisuutta, jolla on vaikutuksia niin sisäiseen työntekoon kuin ulkoisiin asiakkaisiin. Timmi-varausjärjestelmän sähköinen asiointi otettiin entistä laajempaan käyttöön vuorojen varaamisessa, ja toimintatapoja kehitettiin edelleen saadun palautteen pohjalta. Yhteistyö mm. toimitilajohdon, kaavoituksen ja maankäytön sekä kaupunki-infran kanssa tiivistyi entisestään. Kokonniemen kokonaisuuden suunnittelu eteni.

Hinthaaran lähiliikuntapaikan täydentävä kaukalo asennettiin lokakuussa. Kokonniemen ulkokuntolualueen laajennusurakka käynnistettiin, ja sen arvioidaan valmistuvan kevään 2024 aikana. Ulkoilureittien valaistuksesta laadittiin selvitys, ja Tolkkiisiin toteutettiin tennisseinä. Urheiluhallin kuntosalilaitteet uusittiin, ja uusi traktori hankittiin ulkoilualueiden ylläpitoon. Humla-Holkenin ulkoilureitille toteutettiin osittainen reitin siirto ja perusparannus. Liikuntapalvelut hankki toisen liikuntavaunun, joka edesauttoi päiväkotien ja koulujen mahdollisuutta lainata liikuntavaunuja liikunnallisen toimintansa monipuolistamiseen.

Usean työtehtävän määräaikaissäilytelyt vaikuttivat edelleen heikentävästi liikuntapalvelujen toimintaan.

3.2. Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden järjestämät kulttuuripalvelut ja –tapahtumat sekä näyttely- ja museotoiminta on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Useampi kulttuuripalveluiden tuottamista kauden tapahtumista oli loppuunmyyty ja museoiden ja näyttelyiden kävijämäärät palasivat pandemiavuosien edeltävälle tasolle. Kulttuuriohjelman 2030 toimintavuoden painotuksiin kuului mm. hyvinvoinnin edistäminen kulttuuripalveluiden ja –tapahtumien järjestämisessä. Osallistumisen kynnys pidettiin matalana ja erityisesti lasten ja lapsiperheiden tarpeita huomioitiin. Vastuu kulttuurikasvatuksen Kulttuuripolku-toiminnan koordinoinnista siirtyi vapaa-aikapalveluiden hallinnosta kulttuuripalveluille ja palvelumalli päivitettiin vastaamaan varhaiskasvatuksen ja koulujen nykytarpeita. Muun kulttuurikasvatustarjonnan ja taideopetuksen alueellinen suunnittelutyö jatkui Sipoon kunnan kanssa hankerahoituksella (SKAPA). Myös kaupunkikulttuurin ja -elämän vetovoiman vahvistamiseen panostettiin taiteen keinoin esimerkiksi osallistamalla useisiin kaupunkitapahtumiin sekä tarjoamalla Näsin kartanoa kulttuuritoimijoiden käyttöön. Länsirannan taideohjelman kautta hankittiin kaksi uutta julkista taideteosta ja Porvoon puistokadulle valmistettiin uutta taideohjelmaa. Kulttuuripalvelut osallistui Porvoo Event Factoryn Oy:n kanssa Taidetehtaan toiminnan jatkokehittämiseen.

3.3. Kirjastopalvelut

Porvoon kaupunginkirjaston kävijä- ja lainamäärät nousivat kaikissa toimipisteissä edellisen vuoteen verrattuna. Kävijämäärät olivat korkeammat kuin ennen koronavuosia ja ovat nousseet vahvasti erityisesti Gammelbackan kirjastossa. Kirjastossa oli perustoiminnan lisäksi vuoden aikana paljon tapahtumia, näyttelyitä, vilkasta yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa sekä hankkeisiin liittyvää toimintaa. Vuoden 2023 tavoitteisiin kuului monilukutaidon ja lukuinnon tukeminen yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa. Kesän lukukampanja, joka toteutettiin yhteistyössä alakoulujen ja perheiden kanssa, oli huipentuma tälle työlle, ja luettujen kirjojen määrässä tehtiin uusi ennätys. Porvoossa puhuttaa -hankkeen avulla edistettiin vuoropuhelua ja osallistumista kaupungissa järjestämällä keskustelutilaisuuksia ja jalkautumalla asukastapahtumiin. Jatko-hanke alkoi loppuvuodesta ja kirjasto pyrkii sisällyttämään vuoropuhelun edistämistä myös perustoimintaan. Kirjastotaiteilua-hankkeessa järjestettiin kirjastotaiteilijan avulla sanataidekerho lapsille, sanataidepajoja eri ikäisille ja kirjoitusiltoja aikuisille. Vuoden tavoitteisiin kuuluivat pääkirjaston tilamuutosten loppuunsaattaminen uusimalla opasteet ja avaamalla omatoimialuetta. Opasteet valmistuivat, mutta omatoimialueen avaaminen viivästyi sopimusteknisten ongelmien johdosta. Gammelbackan kirjaston sisäilmaongelmaan on haettu ratkaisua uusien ilmanvaihtolaitteiden avulla.

3.4. Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toimintaa toteutettiin suunnitelmien mukaisesti kaikissa työmuodoissa. Yön yli kestäviä leirejä toteutimme vain muutaman, koska paikallinen leirityöaikasopimus valmistui vuoden lopussa. Etsivässä nuorisotyössä kohdattiin nuoria viime vuotta enemmän tiivistyneen oppilaitosyhteistyön myötä. Sateenkaareva Arcus toiminnan kävijämäärä nousi. Nuorisotilojen vuokraaminen lasten syntymäpäiväjuhliin lisääntyi merkittävästi. Pensselitehtaan bänditilat valmistuivat nuorten käyttöön syyskuussa. Kaikki kymmenen harjoitustilaa täyttyivät heti. Skeittihalli valmistui vuoden lopussa hieman aikataulussa myöhässä. Toimintaa toteuttava paikallinen rullalautayhdistys Asfaltti-hottuma ry avasi ovet käyttäjille joulukuun puolivälissä. Nuorisotila Zentran uusi pelitila mahdollisti

monipuolisemman pelitoiminnan järjestämisen. Vastuu harrastamisen mallin koordinoinnista siirtyi nuorisopalveluihin 1.8. alkaen. Kerhoja toteutettiin syyskaudella jokaisessa peruskoulussa. Nuorisotyön perussuunnitelma NUPS valmistui loppuvuodesta. Nupsissa kuvataan porvoalaisen nuorisotyön työmuodot ja niiden toteuttamistavat. Syksyllä käynnistimme yhdenvertaisuussuunnitelman työstämisen nuorisopalveluille. Vuoden aikana testasimme kahta tilastointi- ja raportointijärjestelmää käyttöömmme.

Vapaa-aikapalvelut palvelualueen selostus tavoitteiden saavuttamisesta

Kokoniemen kehittämishanke eteni ja usea tilahanke kuten bändi- ja skeittitilat toteutuivat. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmien toimenpiteitä käynnistettiin ja toteutettiin.

Vapaa-aikapalvelut palvelualueen talouden toteuma

Vapaa-aikapalveluiden toimintakate pysyi talousarvion puitteissa. Palvelualueen avustusmäärärahat säilyivät hyvällä tasolla ja liikunnan yleisavustusten ja kulttuurin kohdeavustusten määrärahat kasvoivat ja tasapainottivat yhdistysten taloutta pandemiavuosien jälkeen. Vapaa-aikapalveluiden hankesalkku laajeni entisestään.

Harrastamisen mallin kustannuspaikka siirrettiin kesken toimintavuoden nuorisopalveluille vapaa-aikapalveluiden hallinnosta.

Liikuntapalveluissa suunnitellut liikuntapaikkoihin liittyvät investoinnit eivät täysin toteutuneet suunnitellun mukaisesti.

4. Jatkuvan oppimisen palvelut

Jatkuvan oppimisen palvelualueen selostus vuoden toiminnasta ja palveluun vaikuttavista tekijöistä

4.1 Taideoppilaitos

Taideoppilaitoksessa kehitettiin (Musiikkiopisto ja Taidekoulu) sisäistä yhteistyötä ja yhteistoimintaa sekä yhteispalveluja toteuttamalla mm. tapahtumia musiikin ja kuvataiteen keinoin.

Päivähoitopäivän aikana annettava varhaisiän musiikinopetus toteutui viidessä (5) sopimuskunnassa, joissa ryhmiä oli yhteensä 170, ja niistä Porvoossa ryhmiä 101, päiväkotimuskarilaisia oli yhteensä 2439, joista porvoolaisia 1561. Taideoppilaitos osallistuu kahteen SKAPA- hankkeen kahdella akselilla, Porvoo - Sipoo ja Loviisa, Lapinjärvi, Pyhtää ja Kotkanseutu. Hankkeisiin saatiin Itä-Uudellemaalle ja useammalle vuodelle lähes 700.000 euroa tukea Svenska kulturfondetilta. SKAPA-hankkeen käynnistäminen ja osittaiset kokeilut vuonna 2023 vähensivät Taideoppilaitoksen oppilaitoksen maksutuottoja, koska SKAPA-hankkeen palvelut ovat maksuttomia lapsille ja nuorille ja saatu korvaus hankkeeseen sijoitetusta työpanoksesta ei kata maksutuottojen menetyksiä.

Taideoppilaitoksen brändiasiakirjan valmistelu eteni kuluvan vuoden aikana. Brändiin vaikuttaa myös Taideoppilaitoksen sopimuskuntien tarpeet. Taideoppilaitos on osallistunut eri kumppanuuskuntien Suomen harrastamismallien toteuttamiseen, kuntien kulttuuripolkuihin ja kulttuurikasvatussuunnitelmien toteuttamiseen. Lisäksi Taideoppilaitos on voinut vahvistaa kuntien tarjoamia

kulttuuripalveluita omalla toiminnallaan ja henkilökuntansa osaamisella ja asiantuntijuudella. Musiikkiopisto on edistänyt AUF-orkestereiden (UMO, Avanti, FiBo) kuntapalveluita kuudessa kunnassa.

Taideoppilaitos jatkoi loppuvuodenkin Sipoossa väistötiloissa. Loviisan Sibeliustalo on pantu omistajan (Konstsamfundet) toimesta myyntiin. Taidekoulu jatkaa kolmatta vuotta väistötiloissa. Mäntsälässä ollaan edelleen vanhoissa tiloissa.

Jousiakatemia toimii Musiikkiopiston tiloissa Porvoossa. Yhteistoimintaa kehitetään ja tehdään säännöllisesti. Osa Jousiakatemian oppilaista on siirtynyt Musiikkiopiston oppilaiksi. Kulttuurirahasto tuki Jousiakatemiaa merkittävästi. Toiminnasta on seurannut merkittävää julkisuusarvoa kaupungille ja oppilaitokselle.

Taidekoulu on tehnyt kansainvälistä yhteistyötä Viron taidekoulun kanssa Haapsalussa ja Porvoossa, vierailut ja vastavierailut toteutuivat. Taidekoulu on tehnyt kaupungissa katutaidetta yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa. Taidekoulu on toteuttanut lasten ja nuorten kesäleiritoimintaa ja ylläpitänyt aktiivista näyttelytoimintaa.

Oppilasmäärä Taidekoulussa on pysynyt ennallaan, uusia hakijoita on ollut kohtuullisen paljon. Musiikkiopiston osalta asiakasmäärä on kasvanut merkittävästi päivähoitopäivän aikana annettavan musiikinopetuksen johdosta ja Mäntsälän kunnan lisättyä vastaava palvelua 34 uudella ryhmällä (n. 350 lasta). Myös opetuksen järjestämiseen käytetyt vuositunnit ovat lisääntyneet.

4.2. Porvoon kansalaisopisto

Porvoon kansalaisopiston asiakasmäärätavoite oli 7000 opiskelijaa vuoden 2023 aikana. Tämä tavoite ei ihan toteutunut, sillä netto-opiskelija määrä jäi 6605. Toteutimme kuntalaisille Porvoossa ja Askolassa opetusta monipuolisesti eri aihealueilta, lähi- ja etäopetuksena, suomeksi ja ruotsiksi 37 eri oppiaineissa. Opinto-ohjelmassa on painotettu ajankohtaisia ilmiöitä ja asiakkaita kiinnostavia kursseja. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vuoden 2023 Porvoon kansalaisopiston painopistealueita olivat edelleen digi- ja perustaitojen vahvistaminen, luku- ja kirjoitustaidon opetus, neuvonta ja ohjaus. Painopistealueet toteutettiin osittain tai kokonaan hankerahoituksella. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on suhteellisen uusi oppimistehtävä kansalaisopistoissa. Tätä työtä on vuoden 2023 aikana juurrutettu tuntiopettajille ja toteutimme noin 20 osaamisperustaista kurssia, joissa opiskelijat voivat halutessaan saada kursinsa arvioitua ja siirrettyä tietovarantoon KOSKI osana heidän opintopolkuaan.

Jatkuvan oppimisen palvelualueen selostus tavoitteiden saavuttamisesta

Taideoppilaitoksen hallintorakenteen ja johtamisjärjestelmän uudistaminen on saatu loppuvaiheeseen. Päätösehdotus uudesta mallista tehdään vuonna 2024.

Työ kansalaisopiston hallintorakenteen ja johtamisjärjestelmän selkeyttämiseen on aloitettu ja johtamisjärjestelmän kehittäminen jatkuu vuoden 2024 aikana.

Jatkuvan oppimisen palvelualueen talouden toteuma

Vuosituntien lisääntyminen ei ole nostanut asukaskohtaista taiteen perusopetuksen nettomenoa, koska vastaavasti valtionosuus ja VOS-tunnit sekä oma tulonhankinta on vahvistunut jo toista vuotta. Myös uusi kuntamaksu päivähoitomuskarin järjestämisestä kasvatti taideoppilaitoksen tuloja puolen vuoden ajalta. Sipoon kunta ainoana sopimuskuntana lisäsi oppilaspaikkamääräänsä ja panostustaan taideoppilaitokseen, Porvoon oppilaspaikkakiintiö polki paikallaan. Taideoppilaitoksen VOS -lisäys vaikutus taiteen perusopetukseen oli n. 120.000 euroa. Yhteensä taiteen perusopetukseen saatiin valtionosuutta 2,3 miljoonaa euroa.

Taideoppilaitoksen toimintakulut toteutuivat talousarvion määrärahojen puitteissa ja toimintatuotot ylittivät uuden kuntamaksun myötä.

Porvoon kansalaisopiston talous pysyi talousarviossa. Tulot eivät toteutuneet aivan suunnitellusti, koska kaikki hankehakemuksille ei myönnetty rahoitusta. Tämä näkyi myös menopuolella henkilöstökulujen alituksella.

5. Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutumisen palvelualueen selostus vuoden toiminnasta ja palveluun vaikuttavista tekijöistä

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutumisen edistäminen aloittivat tässä uudessa yhdistelmässä ja uutena palvelualueena vuoden 2023 alusta. Palvelualueen päämääränä on tuoda työllisyys- ja kotoutumispalvelut lähemmäksi elinkeinoelämää, jotta nyt ja tulevaisuudessa voitaisiin paremmin vastata yrittäjien kasvavaan työvoimatarpeeseen.

5.1. Elinkeinot

Elinkeinopuolella on kehitetty Business Porvoo-toimintamallia kehittämistä yhdessä Kehitysyhtiö Posintran ja porvooolaisen yrittäjien kanssa. Samoin on harjoitettu aktiivista Invest-In toimintaa ja tavoiteltu Porvooseen sijoittumaan sekä kansallisia että kansainvälisiä yrityksiä. Porvooseen sijoittumista suunnittelevat tällä hetkellä erityisesti erilaiset isommat vihreän energian toimijat, ja heille soveltuvia maankäytön ratkaisuja on koordinoitu yhdessä Kaupunkikehityksen yksiköiden kanssa. Kehitysyhtiö Posintran kanssa on aloitettu useampi yrittäjien kasvua tukeva hanke.

5.2. Työllisyys

Työllisyyspalveluissa on sekä hoidettu työttömien työnhakijoiden työttömyysturvan ja työnvälityksen tehtäviä Kuntakokeilussa että valmisteltu yhdessä muiden itäisen Uudenmaan kuntien kanssa Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistusta, joka astuu voimaan 1.1.2025. Kuntakokeilulle siirtyneitä asiakkaita oli vuoden lopussa 2900.

Aktiivisempaa yritys- ja oppilaitosyhteistyötä on edelleen jatkettu mm. työluotsien toiminnan myötä. Ohjaamo on osa työllisyyspalveluita, ja nuorten työllistymiseen on panostettu monialaisella osaamisella HVA:n ja muiden toimijoiden kanssa.

Kolmannen vuosineljänneksen aikana työttömyys on lähtenyt edelliseen neljännekseen verrattuna hyvin hienoiseen kasvuun talouden näkymien huonontuessa. Samalla yritys kentässä edelleen jatkuvaa huomattavaa työvoimapulaa. Työllisyystilanteen huonontuminen, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden syventyminen näkyy mm. kaupungin työmarkkinaosuuksien kasvuna, ja ko. maksujen loppusumma tulee kasvamaan ainakin kuluvaan vuoden ajan. Myös tulevan TE-uudistuksen valmistelun kustannukset ovat olleet jonkin verran korkeammat, kuin olimme osanneet talousarviota tehdessämme ymmärtää.

5.3. Kotoutuminen

Kotoutumisen edistämisen tehtäviä ja palveluita on suunniteltu ja organisoitu toiminnan alusta alkaen kotoutumislain kokonaisuudistusta ennakoiden. Ensimmäisenä toimintavuotena luotiin ja vahvistettiin monialaisen yhteistyön malleja sekä kokeiltiin uusia palveluita, joilla pyritään tehostamaan alkuvaiheen kotoutumista ja sujuvoittamaan polkuja työelämään.

KOTO24 -uudistuksen erityistehtäviä ovat mm. kunnan kotoutumishjelman laatiminen, työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen vahvistaminen, monialainen yhteistyö sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen. Näiden kaikkien osalta on valmistautuminen ja osin myös toteuttaminen käynnistetty vuoden 2023 aikana.

Kotoutumislain uudistuksen myötä kuntien tehtäväksi tulee mm. järjestää monikielinen yhteiskuntaorientaatio osana kunnan kotoutumishjelmää. Yhteiskuntaorientaatio on suunniteltu tulevaisuudessa järjestettävän Kotoutumispalveluiden ja Porvoon kansalaisopiston yhteistyönä. Ensimmäisenä käynnistyi tigrinjankielinen yhteiskuntaorientaatio loppuvuodesta Porvooseen saapuneille eritrealaisille kiintiöpakolaisille.

Kaikille maahan muuttaneille tulee jatkossa tarjota matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä perustietoa suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta. Porvoossa jo useamman vuoden toiminut matalan kynnyksen ohjauspiste (MOI) on vakinaistettu osaksi kotoutumisen edistämisen yksikön toimintaa. Ohjauspiste toimii Kotoutumiskeskuksessa.

Kotoutumisen edistämisen yksiköstä riippumattomista syistä vuosittain saapuvasta pakolaiskiintiöstä (25 henkilöä) vastaanotettiin ainoastaan 14 henkilöä. Heistä 10 saapui marras-joulukuussa.

Viimeisen vuosineljänneksen aikana ukrainalaiset hakivat Migrin painostuksesta aktiivisesti kotikuntamerkintöjä, ja ukrainalaisia kotikuntamerkinnän saaneita oli vuoden loppuun mennessä 150 henkilöä. Ukrainalaisten siirtyessä kuntaan ovat he asuneet Suomessa vähintään vuoden eikä heistä näin ollen synny yhtä suuria kustannuksia kuin kiintiöpakolaisista. Ukrainalaisista saadut korvaukset kattavat hyvin heistä aiheutuvat kustannukset.

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutumisen palvelualueen selostus tavoitteiden saavuttamisesta

Tavoitteet ovat toteutuneet muilta osin täysin, mutta työllisyyden kohtaantoa edistävälle hankkeelle ei saatu rahoitusta vuonna 2023, ja yritämmekin nyt alkaneena vuonna uudestaan.

Kuntakokeilun asiakastyölle asetetut tavoitteet toteutuivat vuonna 2023, ja työllisyysalueen koosta ja toimintaperiaatteista saatiin tehtyä sopimus viiden muun itäisen Uudenmaan kunnan kanssa.

Kotoutumisen edistämisen yksikölle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet niiltä osin, kuin ne koskevat kotoutumisen edistämisen kehittämistä ja palvelutarjonnan luomista.

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutumisen palvelualueen talouden toteuma

Talousarvio toteutui elinkeinopalveluissa hieman suunniteltua alhaisempana, mm. juurikin tavallista hieman pienemmän hankesalkun vuoksi.

Työllisyyden kokonaisuuden osalta kustannukset ovat olleet suunniteltua korkeammat, mm. Palkkatukien aktiivisen käytön sekä työllisyysaluevalmistelun puitteissa. Tulevien kuukausien aikana selvinnee, voidaanko valmistelun kustannuksiin saada valtiolta korvauksia.

Kotoutumisen osalta voidaan todeta, ettei talousarvio toteutunut odotetulla tavalla. Toteutuman alijäämä selittyy pitkälti sillä, että uuden Kotoutumisen edistämisen yksikön talousarvio vuodelle 2023 oli tehty arvailujen ja oletuksien pohjalta koska mitään aiempaa faktoihin perustuvia taloustietoja ei ollut käytettävissä. Lisäksi vaikeutti Venäjän Ukrainaa vastaan käynnistämä hyökkäys merkittävästi asiakasmäärien ja -virtojen ennustamista.

Kotoutumisen edistämisen yksikkö on valtaosan vuodesta toiminut vajaamiehityksellä, mikä osaltaan on vaikuttanut arvioitujen henkilöstökulujen toteumaan. Henkilöstön poikkeuksellinen kielitaito on vuorostaan johtanut ennenkuulumattoman pieniin tulkkaukuskustannuksiin.

Sitovat tavoitteet

Strategian mittari: 3. Koulutustasoindeksi			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Tiivistetään yhteistyötä Posintran kanssa	Käynnistetään tiedon saanti yrityskentstä yhdessä Posintran kanssa, jotta osaamiseen liittyvä potentiaalia saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä Porvoon alueella	+	Elinvoima
Strategian mittari: 5. Elämispulssi keskusta-alueella, muutos			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Matkailu ja tapahtumapalvelut edistävät ympärivuotisen matkailun.	Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymiset vuoden kasvu 4%.	-	Elinvoima
Strategian mittari: 6. Työllisyysaste			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Valmistautuminen TE2025-palvelukokonaisuuteen	Järjestämisvastuusta, sopimuskokonaisuuksista ja organisoinnista päätetty	+	Elinvoima
Työllisyysaste on vahvistunut edellisvuodesta	Työllisyysaste vähintään 73,2%	+	Elinvoima
Strategian mittari: 7. Yrityskanta			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Työllisyyden kohtaannon parantamiseksi tähtäävän hanke käynnistetty.	Hanke käynnistetty (kyllä/ei)	-	Elinvoima

Tunnusluvut

ELINVOIMAN TOIMIALA				
VAPAA-AIKA PALVELUT	TP2021	TA2022	TA2023	TP 2023
Tehtäväalueen yhteiset				
Kustannustaso (netto) euroa/asukas	344	359	280	272
Avustukset (netto) euroa/asukas	32,9	30,4	33,8	32,1
Palvelujen kustannukset ikäryhmittäin				
Lapset ja nuoret (0-18 v.)	50 %	50 %	50 %	50 %
Työikäiset (18-60 v.)	25 %	25 %	25 %	25 %
Ikäihmiset (yli 60 v.)	25 %	25 %	25 %	25 %
Kirjastopalvelut				
Kirjaston nettomenot/asukas	54,2	53,6	57	57,8
Aineistomenot/asukas	5,6	6,6	5,8	6,7
Kirjastokäynnit/asukas	3,6	6,4	6,8	7,1
Lainat/asukas	12,3	14	14,6	14,1
Kirjastokäynnit (kokonaismäärä)	185696	330066	350000	365684
Kokonaislainaus	626529	716112	750000	722333
Tapahtumat	81	191	270	270
Kulttuuripalvelut				
Kulttuuripalveluiden nettokustannukset e/asukas	40,9	43,4	47,7	49,9
josta kulttuuritoiminta	18,4	20,3	28,9	26,3
josta museo- ja näyttelytoiminta	22,5	23,1	18,8	23,6
Asiakkaat näyttelyissä ja tapahtumissa	92 000	94 000	100 000	115 000
Asiakkaat kulttuuritaloissa/tuetut tapahtumat Taidetehdas, Grand	8 500	17 000	20 000	22 000
Tuetut tapahtumat kulttuuritaloissa/ kpl	53	55	100	88
Liikuntapalvelut				
Liikuntapalveluiden nettokustannukset, e/asukas	111	114	135	126
Liikuntatilojen harjoitusvuorotunnit	59531	72557	77000	72387
Uimahallin käynnit	92503	155755	198000	193531
Liikuntapalveluiden palvelutuotannon suoritteet	262854	318775	280000	319298
Nuorisopalvelut				
Nuorisopalveluiden nettokustannukset, e/asukas	30	32,41	35	30,9
Nuorten käyntikerrat/kohtaamiset nuorisopalveluiden kaikessa toiminnassa	56009	59229	60000	72864
Yksilöllisesti kohdatut nuoret kohdennetussa ja etsivässä nuorisotyössä	482	576	450	581
-	-	-	-	-
Nuorisopalveluiden tilojen käyttötunnit	7118	6791	7000	7378

Opetuspalvelut				
Vapaa sivistystyön kustannukset netto e/asukas	10,48	13,53	14,2	13
Opiskelijamäärä	5364	6255	7000	6605
Opetustunnit	15870	17194	20500	19010
- Kansalaisopisto	9985	12501	12700	13135
- BMI	3657	4693	6100	4753
Luku- ja kirjoitustaidon opetus	776	1272	1000	1195
Muu kuin valtionosuusopetus	1452	1210	900	1350
Taiteen perusopetuksen nettomeno/ porvoolainen asukas yhteensä	21,82	23,69	26,71	26,65
- Musiikkiopisto	16,37	18,18	20,53	20,98
- Taidekoulu	5,45	5,51	6,18	5,67
Konsertit ja tapahtumat			180	191
joista oppilaskonsertteja			120	163
Taidekoulun näyttelyt			10	12
Opiskelijamäärä	4400	5172	4400	5968
- Musiikkiopisto	3650	4422	3650	5203
- joista sopimuskuntien oppilaita	1506****	1871	1250	2144
- Taidekoulu	750	750	750	765
- joista sopimuskuntien oppilaita	140	140	150	148
Opetustunnit	56476	62517	57100	60528
- Musiikkiopisto	51276****	56945	52000	54838
- Taidekoulu	5200	5572	5100	5690
Musiikkiopiston uudet hakijat	749*****	639	700	634
Taidekoulun uudet hakijat	0	0	70	130

* sis. hankkeet ja lähi- ja etäopetuksen

**sis. koronavaikutukset

*** sis. jaetut ryhmät ja hanketunnit

****sis. Maksuttoman muskarin oppilaat ja 70 vko tuntia

*****ajalla 1.3.-31.12.2021